

19.3.2020

JÄTEHUOLLON VARAUTUMINEN KORONAVIRUKSEN AIHEUTTAMASSA TAUTIEPIDEMIASSA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Suomi on siirtynyt koronatilanteen takia poikkeusoloihin 16.3.2020 ja valmiuslaki on otettu käyttöön.

Jätehuolto on Suomessa hyvin järjestettyä. Koronavirustartunnan saaminen jätteiden välityksellä on asiantuntija-arvioiden mukaan epätodennäköistä, kun noudatetaan normaaleja hyviä jätehuoltokäytäntöjä. Tämänhetkisen tiedon mukaan tilanne ei edellytä muutoksia kotitalouksien nykyisiin lajittelukäytäntöihin.

Linkki Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen koronavirustaudin kotihoitoa koskevaan ohjeeseen:

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/korona-virus-covid-19/ohjeet-koronavirustaudin-covid-19-kotihoitoon>.

Jätteenkuljettajien tai jätteen käsittelylaitosten henkilökunnan mahdolliset samanaikaiset sairastumiset tai karanteeniin joutuminen voivat vaarantaa jätehuollon toimintavarmuuden. Tätä pidetään kuitenkin epätodennäköisenä.

Jätehuollon toimivuuden varmistamiseksi ympäristöministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö antavat seuraavat suositukset.

- ✓ **Varautuminen jätehuoltojärjestelyissä epidemian mahdolliseen laajenemiseen**
- Koronaviruksen aiheuttaman epidemian mahdollisen laajentumisen varalta on tärkeää, että kunnalliset ja yksityiset jätehuoltotoimijat varmistavat välittömästi häiriötilannesuunnitelmiansa ajantasaisuuden ja ottavat tässä huomioon toimenpiteet tarvittavien työntekijöiden läsnäolon priorisoinniseksi ja voimavarojen varmistamiseksi jätehuollon kriittisiin tehtäviin. Ulkopuolisten tahojen vierailut jätteenkäsittelylaitoksissa ja –alueilla tulee lopettaa toistaiseksi. Rajoitus ei koske jäteasemien asiakkaita.
- Epidemian laajetessa voidaan joutua antamaan ohjeita ja määräyksiä jätehuoltotoimien priorisoinnista ja jätteiden keräyksestä jätehuollon toimivuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi. Poikkeukselliset olosuhteet saattavat edellyttää jätehuollon järjestämistä kunnan jätehuoltomääräyksistä ja/tai ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeavalla tavalla. Esimerkiksi jätteenkuormauksen (kiinteistöjen jäteastioiden tyhjentämisen) sallittua aikaa saattaa olla tarve laajentaa. Poikkeamisesta voidaan tarvittaessa tehdä jätelain 91 § 3 momentin tarkoittama päätös, jolla kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksia jätehuoltomääräysten noudattamisesta. Poikkeamisesta tulee ilmoittaa alueen asukkaille sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

✓ **Jätteen kuljettajat sekä jäteasemilla ja käsittelylaitoksissa työskentelevät**

- Jätteen kuljettajien ja muiden jätehuollossa työskentelevien on kiinnitettävä erityistä huomiota hyvään käsihygieniaan. Kädet on aina pestävä töihin tullessa, ennen ruokailua ja työtehtävistä poistuttaessa. Jos pesumahdollisuutta ei ole, on pidettävä käsidesi saatavilla. Jäteautoihin on syytä varata alkoholipitoisia kertakäyttöpyyhkeitä, joilla voi puhdistaa mm. rattia, kosketusnäyttöjä tai muita kuljettamon pintoja.
- Käsien pesemisessä on syytä noudattaa THL:n ja WHO:n ohjeita:
 - <https://aineistopankki.thl.fi/l/28Kmmw89m2Hn>
 - https://www.who.int/gpsc/5may/How_To_HandWash_Poster.pdf
- Työssä on käytettävä mahdollisimman paksuja ja pitkävartisia suojakäsineitä. Ensisijaisesti käytetään kertakäyttöisiä käsineitä. Kestokäsineet on puhdistettava likaisen työtehtävän jälkeen vähintään desinfiointiaineella. Päivän päätteeksi kestokäsineet on pestävä hyvin ja jätettävä kuivumaan ennen seuraavaa käyttökertaa.
- Koronavirusepidemian aikaan tulee välttää sellaisten jäteastioiden pesuja, joissa on säilytetty kotitalouksien seka- tai biojätettä tai muuta vastaavaa jätettä. Pesun yhteydessä suojakäsineiden käyttö on erityisen tärkeää. Myös kertakäyttöisiä hengityssuojaimia (esim. FFP2 tai FFP3) tulee käyttää, jos sellaisia on saatavilla. Kertakäyttöinen hengityssuojain laitetaan sekajätteeseen jäteastian pesun jälkeen. Jos käytössä on uudelleen käytettäviä P3-suodattimella varustettuja hengityksensuojaimia, ne on pestävä käyttöohjeiden mukaan ja kuivatettava huolellisesti jokaisen käytön jälkeen.
 - Työterveyslaitoksen ohjeet hengityssuojainten pukemisesta https://www.ttl.fi/wp-content/uploads/2016/11/Huoneentaulu_Polysuojaimen_pukeminen.pdf
- Jätevoimaloissa jäteautoja tyhjentävien kuljettajien tulee välttää jätebunkkerin syöttöovien läheisyydessä työskentelyä erityisesti silloin, kun murskain on toiminnassa. Jos purkutapahtuma on pitkä (esim. yli 5 minuuttia), suositellaan hengityssuojaimen käyttöä.
- Jäteauton lastin tyhjentämisen ja purkualueen puhdistamisen jälkeen jäteauton kuljettajan on pestävä kätensä tai, jos tämä ei ole mahdollista, vähintään puhdistettava kädet desinfiointiaineella ennen kuin palaa takaisin autoonsa.